

Как комунистите установяват „народната власт“ в България непосредствено след 9 септември 1944 г. в условията на съветска окупация в една неголяма селска община? Знаем немалко факти за трагичните събития, довели страната до съветизацията ѝ и установяването на тоталитарен комунистически режим.

Сред тези факти винаги, когато се заговаря за 9-ти септември, на преден план изпъкват масовите убийства без съд и присъди в първите няколко месеца след Деветосептемврийския преврат.

В различни изследвания след 1989 г. са изнасяни подробности за съдбите на немалък брой известни хора – представители на интелигенцията, духовници, селски стопани, търговци и др.

Едно от първите подобни издания е книгата на Георги Манов, [„Черната скала“](#) (1994) за безследно изчезналите в есента на 1944 г. в Самоковско.

През 2005 г. Васил Станилов събра в [отделен том](#) публикациите през 90-те години на XX век в своя вестник „Про и анти“ за убитите и изчезналите хора от различни обществени прослойки след идването на власт на БКП през септември 1944 г.

От 2007 г. насам Игумения Валентина Друмева събра в [15 тома](#) съдбите на безследно изчезналите или убитите без съд и присъда православни духовници в България.

Написано от Христо Христов
Неделя, 02 Септември 2018 17:51

През 2008 г. Ивайла Александрова издаде книгата „Горещо Червено” за убийтия веднага след 9-ти септември художник и карикатурист Райко Алексиев.

В тази поредица от издания, която не е изчерпателна, през 2009 г. се появи друго изследване, което осветли зверствата на комунистите при масовите избивания в Стряма. То е на Надежда Любенова под заглавието „Стряма – Вторият Батак – 1944”, което досега е претърпяло три издания.

Различното в него е, че авторката събира спомените на родствениците на близо 60-те жертви на червения терор след 9-ти септември и чрез тях научаваме не само за тази кървава разправа на озлобени и отмъстителни лица, прегърнали „светлата” комунистическа идея, но и преживяното от семействата и близките на избитите в годините на тоталитарната диктатура.

През 2016 г. Надежда Любенова публикува второ свое изследване, в което събра свидетелствата на близките на ликвидирания българи след 9-ти в друго населено място в Пловдивско – Цалапица. Книгата е под заглавието [„Заритите кладенци край Цалапица проговарят”](#)

В началото на това лято **Надежда Любенова** публикува трето свое изследване, което отново следва предишните като съдържание и също е свързано с разкриване на истината за безчинствата на комунистите в друго населено място в Пловдивско – село Голямо Конаре, което от 1969 г. е преименувано в гр. Съединение.

Книгата на Надежда Любенова е под заглавието „**Голямото зло в Голямо Конаре**” и я представям в [библиотеката](#)

на
desebg
.com

тази неделя.

Написано от Христо Христов
Неделя, 02 Септември 2018 17:51

Изследването представя каква е била община Голямо Конаре до септември 1944 г. – разположена на около 22 км северозападно от Пловдив с три основни училища и една прогимназия, читалище.

Жителите ѝ се занимават с отглеждане на ягоди, овошки, лозарство и градинарство. Стопаните разполагат с над 130 електропомпени кладенци.

В Голямо Конаре работи тъкачна фабрика за памучни изделия, отделно фабрика за памучни прежди, четири мелници, две даракчийници, три дърводелски работилници, както и сезонно тържище за плодове и зеленчуци. Всеки петък в селото има пазар на едър и дребен добитък.

Убийствата без съд и присъда започват с бившия кмет Борис Аргилашки, участник в трите войни (1912-1918). На 9-ти септември 1944 г. е извикан от новия кмет Стоян Паликрушев, освободен политзатворник, за „малка справка“.

В участъка е подложен на инквизиции с чупени на пръсти и ребра от пияни болшевиризирани юноши. На 14 септември е откаран в Цалапица, после в Стряма и е убит кра село Голям Чардак с други арестанти.

Трагичната му съдба е разказана от внука му Борис Аргилашки. Той дава сведения и за края на полицейския пристав Райко Протосингелов, който е убит с лопати в Храбрино 2-3 дни след Деветосептемврийския преврат.

Трагичен е и краят на петима селски стопани от село Равногор, които след 9-ти септември са докарани в Голямо Конаре и са разкъсани живи, след като са вързани и разпънати от комунистите с коне.

Безследно изчезва секретарят на общината Петко Пинджев. Той заедно с други общинари са затворени в средното училище и премазани от бой. Пинджев е откаран в Пазарджик, където неговите близки успяват веднъж да го видят при свиждане, след което той за него повече нищо не чуват.

Написано от Христо Христов
Неделя, 02 Септември 2018 17:51

Сред жертвите без съд и присъда е и полицаят Хресто Тороманов, убит от криминален срещу уговорката да не бъде съден.

Съветникът Никола Шахънов, който е бил цигулар, е обвинен от комунистите, че бил със старата власт и го убиват.

Тодор Средев, бирник на общината, отказва да предаде ключа от касата на нахлулите комунисти и те го ликвидират на място.

Заможните селяни от Голямо Конаре Марин Михайлов и Райко Шуманов са убити 10 дни след 9-ти септември, след като в запой в кръчмата комунистите се сецат за тях, че понякога сядали на една маса с пъдаря или секретаря на кметството.

Десетки са разказите са българи от Голямо Конаре, които са унищожени от голямото зло, което идва с 9 септември 1944 г. и съветската окупация на България.

Надежда Любенова е събрала паметта за тези жертви и ги разказва на над 300 страници. Книгата е придружена с богати илюстрации на жертвите и техните лобни места.

„Къща по къща, дом по дом е обхождала Надежда Любенова, за да опише тези свидетелства на истината, дори с риск за живота си сред злостните закани родствениците на убийците и мъчителите”, пише в предговора към книгата писателят земеделец и депутат в Седмото Велико Народно събрание Петко Огойски, бивш лагерист и политически затворник по време на комунистическия режим.

Той заслужено подчертава, че всичко написано в изследването е събрано от авторката така, както са ѝ го разказали лично близките на жертвите на комунизма в Голямо Конаре.

Написано от Христо Христов
Неделя, 02 Септември 2018 17:51

Без съмнение и с тази своя трета изследователска книга, посветена на жертвите на комунизма в Пловдивско, Надежда Любенова попълва още една важна страница от истината от черната страница от българската история за първите месеци от властването на БКП.

Любенова, Надежда. „Голямото зло в Голямо Конаре”, издава „Макрос”, 2018 г., 311 страници.